

Biootpad

Biootpad je je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz prehrambene industrije.

Biootpad predstavlja vrijednu sirovinu za proizvodnju kvalitetnog komposta te ga treba odvojeno sakupljati.

Zakonom o gospodarenju otpadom je propisano obavezno odvojeno sakupljanje biootpada.

Odvojeno sakupljeni biootpad se može kompostirati u vlastitom vrtu, dvorištu ili na balkonu (to je mjera sprječavanja nastanka otpada) ili će ga preuzeti komunalna tvrtki i prevesti na kompostiranje u velikim kompostanama.

Kompost

Kompost je materijal nastao razgradnjom biootpada i ima brojne koristi u vrtlarstvu i poljoprivredi. Kompost se koristi kao prirodno gnojivo i poboljšivač tla.

Glavne namjene komposta su:

1. Poboljšava tlo
 - povećava plodnost i obogaćuje tlo hranjivim tvarima (dušikom, fosforom, kalijem)
 - poboljšava strukturu tla - čini glinasta tla rahlijima, a pjeskovita tla zadržavaju više vlage
2. Potiče rast biljaka
 - biljke dobivaju uravnoteženi izvor hranjivih tvari
 - pomaže razvoju korijena biljke i povećava otpornost na bolesti
3. Zadržava vlagu
 - kompost upija i zadržava vodu pa se smanjuje potreba za čestim zalijevanjem
4. Smanjuje otpad i emisije CO₂
 - korištenjem kućnog komposta smanjuje se količina otpada koji bi se inače odlagao na odlagalištima (sprječavanje nastanka otpada). Prilikom kompostiranja biootpada stvara se iznimno mala količina metana za razliku od odlagališta gdje se razgradnja biootpada odvija bez dovoljno zraka zbog čega se proizvodi metan, snažan staklenički plin.

Kako napraviti kompost kod kuće (u vrtu ili na balkonu)

1. Odabrati mjesto ili posudu

- na otvorenom: u vrtu ili dvorištu može se napraviti kompostna hrpa ili koristiti komposter (plastična, drvena ili metalna posuda s poklopcem).

- u stanu ili na balkonu: može se koristiti kompostna kanta s poklopcem ili posebna posuda koja ne propušta mirise (može se kupiti u vrtnim centrima ili online).

2. Pripremiti materijale

Kompost se radi od “zelenih” (vlažnih) i “smeđih” (suhih) materijala. Omjer neka bude otprilike 1 dio zelenih : 2-3 dijela smeđih.

- Zeleni materijali (dušik):
 - ostaci voća i povrća
 - talog od kave, čaj u vrećicama (bez plastike)
 - svježa trava
 - kore od jaja (zdrobljene)
- Smeđi materijali (ugljik)
 - suho lišće
 - slama, sijeno
 - komadići kartona, rolice toalet papira
 - piljevina (od neobrađenog drveta)
 - novinski papir (u malim količinama)
- **Izbjegavati:**
 - meso, riba, mliječni proizvodi
 - masna hrana i ulje
 - izmet kućnih ljubimaca
 - bolestima zaražene biljke.

3. Slaganje slojeva

- na dno staviti grublji materijal (grančice, lišće) za prozračnost
- zatim dodati odnosno izmjenjivati slojeve zelenog i smeđeg materijala
- povremeno promiješati (svakih 7–10 dana) radi prozračivanja
- lagano navlažiti (ne smije biti blatno, samo vlažno kao iscijeđena spužva).

4. Održavanje

- kompost bi trebao biti vlažan kao iscijeđena spužva
- ako je presuh — dodati malo vode; ako je premokar ili ima neugodan miris — dodati više smeđih materijala.

5. Gotovi kompost

- kompost je gotov nakon 3-6 mjeseci (ovisno o uvjetima). U toplim mjesecima kompost sazrije za 2–4 mjeseca, a u hladnijim za 6 mjeseci ili više.
- kad materijal postane taman, mrvičast, miriše na svježju zemlju i nema prepoznatljivih komadića otpada — kompost je gotov!

5. Korištenje komposta

- Kompost se može koristiti kao dodatak vrtnoj zemlji ili zemlji u lončanicama:

- za sadnju i presađivanje biljaka (pomiješati s običnom zemljom)
- za gnojidbu vrta, lončanica, travnjaka
- kao malč (pokrivač tla) za zaštitu od isušivanja i korova.